

ULVILA Liikistö

Keskiaikaisen kappelinpaikan ja hautausmaan koekaivaus

Tiina Jäkärä 2008

Yksityinen tutkimuskaivaus

- Tutkimuskohde: Ulvila Liikistö
- Ulvila Pappila rno 1:20
- Tutkimus: keskiaikaisen kappelinpaikan ja hautausmaan kaivaus
- Ajoitus: 1200-1400-luvut
- Peruskartta: 1143 02 Pori
- p 6824182 i 3228070 z n. 10 m mpy
- Maanomistaja: Ulvilan seurakunta
- yksityinen tutkimus
- Kaivauksenjohtaja: FM Tiina Jäkärä
- Kenttätyöaika: 22.-25.9.2008
- Tutkimuksen kustantaja: Jenny ja Antti Wihurin säätiö
- Aikaisemmat tutkimukset: Iikka Kronqvist 1930-31, 1933-34. Tiina Jäkärä 2002-03, 2006.
- Aikaisemmat löydöt: KM 34127: 1-63, KM 2003006:1- 24, 2004042:1-8, Rahakammio: 2003047:1-5.
- Tutkimuslupa 2008, diariointinumero 26/302/2008.
- Kirjallisuusviitteet:
 Iikka Kronqvist 1938: Varhaisen keskiajan hautamerkeistä. *Suomen Museo* 1938.
 Tiina Jäkärä 2000: Armställningar från tre finska medeltida begravningsplatser. *META* 3/2000.
  - 2003a: Paluu Ulvilan Liikistöön - uusien tutkimusten satoa. *SKAS* 2/2003.
  - 2003b: Valoa Ulvilan keskiaikaan - Liikistön uudet tutkimukset. *Ulvilan kotiseutulehti*.
  - 2005. Liikistö-Ulvilan varhaisinta keskiaikaa. *Arkeologia NYT!*
  - 2007. A Case Re-opened: Liikistö - the predecessor of Medieval Ulvila Town. *RURALIA VI. Arts and Crafts in Medieval Rural Environment*. 2007.
  - 2008. En minne från medeltiden - Likis i Ulfsby socken. *Skärgård* 1/2008. Åbo.
- Kaivauskertomus 6 sivua + liitteet
- liitteet: digitaalikuvaluettelo.
- Alkuperäisen raportin säilytyspaikka: Museovirasto, rakennushistorian osasto.
- Raportin kopiot: Ulvilan seurakunta, Satakunnan Museo.

Tiivistelmä

Ulvila Liikistö 2008

PK 1143 02

p 6824182 i 3228070 z 10 m mpy

Keskiaikaisen kappelinpaikan ja hautausmaan koekaivaus

Yksityinen tutkimuskaivaus

FM Tiina Jäkärä

Ulvilan Liikistössä tutkittiin ajalla 22.-25.9.2008 kaikkiaan 7 koekuoppaa ja kartoitettiin kappelialueen ympäristöä. Koekuoppia tehtiin alueen pohjoispuolisten kivivarustusten luona. Kuten aiempien vuosien kaivauksissakin havaittiin, maa oli täälläkin ylemmistä kerroksista osittain sekoittunutta 1930-luvun kaivauksista. Löytöinä saatiin lähinnä modernia lasia. Löytöjä ei taltioitu. Kappelin eteläpuoliselta alueelta havaittiin maastossa matala kaivanto, jonka pituus oli n. 25 metriä ja leveys noin metrin. Kaivanto liittyy todennäköisesti iikka Kronqvistiin 1930-luvun tutkimuksiin.

Löydöt: -

Ajoitus: 1200-1400-luvut

Tutkitun alueen laajuus: koekuoppia 7 kpl, kartoitus

Kenttätyöaika: 22.-25.9.2008

Tutkimusraportti: Museoviraston rakennushistorian osasto

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto
2. Koekuopat 1-7
3. Kaivanto A
4. Yhteenveto

LIITTEET

Peruskarttaote
Yleiskartta
Digitaalikuvaluettelo

1. Johdanto

Tutkimukset olivat jatkoa vuoden 2006 kenttätöille. Alun perin oli tarkoitus jatkaa kaivauksin siitä, mihin vuonna 2006 lopetettiin. Opiskelijoiden tilanne tutkimukseen sitoutumisen suhteen oli kuitenkin ratkaisevasti muuttunut, joten varsinaisia kaivauksia ei voitu järjestää. Sen sijaan allekirjoittanut teki koekuoppia Liikistön syrjäisemmille alueille ja etsi maastosta mahdollisia merkkejä 1930-luvun kaivauksista. Kenttätöissä työskenteli ainoastaan FM Tiina Jäkärä ajalla 22.-25.9.2008. Tutkimuksen mahdollisti Jenny ja Antti Wihurin säätiön apuraha.

2. Koekuopat 1-7

Koekuoppien sijainnit näkyvät yleiskartalla. Kivivarustuksen kivet ovat hyvin tunnistettavissa maastossa; ne ovat täysin esillä eikä kasvillisuus peitä niitä.

Koekuoppien koko oli n. 50x50 cm.

Koekuoppa 1

0-5 cm	Multamaa
5-30 cm	Sekoittunut maa
30-45 cm	Puhdas hiekka

Heti pintakarikkeen alta tuli uudehkoa ikkunalasia runsaasti. Osassa paloista näkyi kuitenkin nyrhintäjälkiä, joten kyse ei kuitenkaan ole aivan modernista lasista.

Koekuoppa 2

0-5	Multamaa
5-30	Sekoittunut maa
30-50	Puhdas hiekka

Koekuoppa 3

0-5	Multamaa
5-30	Sekoittunut maa
30-45	Puhdas hiekka

Koekuoppa 4

0-5	Multamaa
5-30	Sekoittunut maa
30-40	Puhdas maa

Koekuoppa 5

0-5	Multamaa
5-25	Sekoittunut maa
25-45	Puhdas maa

Koekuoppa 6

0-5	Multamaa
5-30	Sekoittunut maa
30-45	Puhdas hiekka

Koekuoppa 7

0-5	Multamaa
5-35	Sekoittunut maa
35-50	Puhdas maa

Kuoppien 1-4 kohdalla maa on kivivarustuksen ympärillä ”kuopalla”, eli tästäkin kohtaa on 30-luvulla kaivettu.

Kaivanto A

Vaikuttaa siltä, että 1930-luvun tutkimuksissaan Iikka Kronqvist on tarkistanut jatkuuko lännestä tuleva kivirivi edelleen itään. Maan alta onkin paljastunut muutamia suurehkoja kiviä. Ilmeisesti riviä on jossain vaiheessa purettu. Tämä sopii hyvin siihen perimätietoon, jonka mukaan Liikistöstä on viety runsaasti kiviä muihin rakennuksiin.

Yhteenveto

Tutkimukset olivat siis hyvin pienimuotoiset vuonna 2008. Alueella on vieläkin kartoitettavaa ja koekuopittavaa. Valitettavasti kartoitusta voi tehdä yksin vain rajoitetussa määrin.

Osa tämän raportin liitteenä olevista digitaalikuvista on otettu vuoden 2006 kenttätöissä. Tämä johtuu siitä, että syksyllä 2008 otettujen kuvien huomattiin vasta myöhemmin olleen epätarkkoja. Kartat eivät ole sähköisessä muodossa, ainoastaan paperikopioina.

Hämeenlinnassa 1.2.2009

Tiina Jäkärä

Ulvila Liikistö 2008

Tiina Jäkärä

Digitaalikuvat

1. Ulvila Liikistö. Alueen pohjoispuolella oleva kivirivi, jonka varrella koekuopat 1-5. Idästä. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
2. Ulvila Liikistö. Alueen pohjoispuolella oleva kivirivi, jonka varrella koekuopat 1-5. Lännestä. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
3. Ulvila Liikistö. Alueen pohjoispuolella oleva kivirivi, jonka varrella koekuopat 1-5. Lounaasta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
4. Ulvila Liikistö. Koekuoppa 1. Lounaasta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
5. Ulvila Liikistö. Koekuoppa 2. Kaakosta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
6. Ulvila Liikistö. Koekuoppa 3:n paikka, koekuoppa 4 kiven toisella puolella. Koillisesta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
7. Ulvila Liikistö. Risti ja kivirauniot. Luoteesta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
8. Kuten yllä.
9. Ulvila Liikistö. Kuppikivi raunion itäseinän kivessä. Idästä. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.
10. Ulvila Liikistö. Kuppikivi kuvan keskellä. Pohjoisesta. Tiina Jäkärä. 23.9.2008.